

Regelbunden tillsyn i Finnerödja skola och Centralskolan

Förskoleklass

Grundskola

Obligatorisk sarskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Laxå kommun under hösten 2009 och besökt Finnerödja skola och Centralskolan den 8-9 september 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn/).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 8 mars 2010.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen, Finnerödja skola och Centralskolan, dels den information som samlats in under besöket. I rektorsområdet intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever på Finnerödja skola och Centralskolan

Finnerödja skola	Antal elever
Förskoleklass	23
Grundskola	69

2 (21)

Centralskolan	Antal elever
Grundskola	268
Obligatorisk särskola	1

Källa: Skolornas egna uppgifter

Centralskolan och Finnerödja skola utgör efter omorganisationen i kommunen ett rektorsområde. Avståndet mellan skolorna är cirka två mil.

Centralskolan är kommunens enda 7–9 skola och där finns också integrerad särskola med årskurserna 7–10. Skolan är indelad i tre arbetslag årskursvis och har tre profiler, Skapande, Frisko samt Forska och upptäck. Eleverna har profiltid en eftermiddag varannan vecka.

I Finnerödja skola är personalen indelad i två arbetslag. Förskoleklass och skolbarnsomsorg bildar ett lag och årskurs 1–6 ett annat.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9

	Centralskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	197,0	193,1	196,0	190,2	192,5	192,5	201,7	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	76,5	75,5	75,8	65,9	68,9	68,9	75,4	77
Andel (%) behöriga till nationellt program	97,6	89,4	92,3	89,0	93,4	93,4	88,0	89

Källa: Skolverkets skoldatablad, 2009-09-23

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

	Centralskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Riket ⁵
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008
Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:							
Engelska	.	..	..	..	..	..	96
Matematik	79	86	75	83	79	79	83
Svenska	.	..	..	..	..	..	97
Svenska som andraspråk	.	.	.	..	.	.	84

Källa: Skolverkets statistikdatabas SIRIS, 2009-09-23

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

Tabell 4: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Finnerödja skola				
	2004	2005	2006	2007	2008
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	95

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-10-13

. = Uppgift saknas

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 5: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Finnerödja skola	Riket	Finnerödja skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	86	85	67	86
	Matematik	100	72	73	73
	Svenska	86	71	72	72
	Svenska som andraspråk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från Finnerödja skola, 2009-10-13. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 och delprov 4 för 2008 samt gruppuppgiften i matematik för 2008 exkluderade.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

Resultaten 2008 i Centralskolan visar att genomsnittligt meritvärde och andel elever med betyg i samtliga ämnen i årskurs 9 är anmärkningsvärt låga både i jämförelse med riket och kommungruppen. Andelen elever som är behöriga till nationellt program i gymnasieskolan är däremot högre än motsvarande andel i riket och kommungruppen. Enligt rektor beror detta på att elever "väljer bort" vissa ämnen som de inte uppfattar som viktiga. Även i Finnerödja skola, årskurs 5 är resultaten svaga 2008, särskilt i engelska. Resultaten på nationella ämnesprov var emellertid 2007 betydligt bättre än 2008. Andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen var 95 procent 2008. Tidigare år finns inte sådana uppföljningar.

Skolans uppdrag är att ge eleverna möjligheter att nå målen i samtliga ämnen och då är det också viktigt att klargöra för eleverna att alla ämnen är lika viktiga och inte bara de tre behörighetsgivande ämnena svenska, engelska, matematik, eventuellt tillsammans med övriga teoretiska ämnen. Med skolornas svaga kunskapsresultat är det särskilt allvarligt att elever inte får det särskilda stöd de behöver för att nå målen och att skolorna inte analyserar kunskapsresultaten och vidtar åtgärder för ökad måluppfyllelse. Åtgärder behövs så att alla elever ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen och 7 kap. 1 § särskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Över-

enskömmelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av en sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

I Finnerödja skola och Centralskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen och elever och föräldrar informeras om resultaten under utvecklingssamtalet. Den individuella utvecklingsplan som upprättas under utvecklingssamtalet innehåller emellertid inte mål som är kopplade till nationella kursplanemål.

Elevernas individuella utvecklingsplaner har inte utvecklats till att enligt förordningen innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne.

Skolinspektionen konstaterar att skolornas individuella utvecklingsplaner inte uppfyller kraven i förordningen. Åtgärder behöver vidtas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X

Motivering

Ämnesprov ska enligt 7 kap. 10 § grundskoleförordningen användas i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskaper i ämnet.

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) ska all tillgänglig information om elevens kunskaper utnyttjas vid betygssättningen och en allsidig bedömning av elevens kunskaper göras.

Enligt Skolverkets allmänna råd är de kollegiala samtalen på skolan och mellan lärare på olika skolor viktiga inslag för att betygssättningen ska bli så rättvis och likvärdig som möjligt.

I Finnerödja skola och Centralskolan används de nationella ämnesproven, men ingen sammanställning görs på skolnivå på Centralskolan för att säkerställa att betygsnivån ligger rätt. Lärarna på Centralskolan samverkar med varandra vid betygssättningen, men ingen samverkan sker med andra skolor. Med tanke på att Laxå kommun ingår i Sydnärkes utbildningsförbund (SUF) och där driver en

8 (21)

gemensam gymnasieskola tillsammans med Askersunds och Hallsbergs kommuner skulle en samverkan över kommungränserna vara ett naturligt sätt att säkerställa betygsnivån på Centralskolan.

Skolinspektionen bedömer att Centralskolan inte i tillräcklig utsträckning arbetar med att säkra betygens likvärdighet.

7 kap. 10 § grundskoleförordningen har ny lydelse sedan den 1 januari 2009. I fråga om ämnesprov i årskurs 3 och 9 tillämpas den nya lydelsen första gången läsåret 2009/10.

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.3.3 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt förordningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
I Lpo 94 anges att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Mål att sträva mot är utformade så att de skall visa vilka kunskaper som skolan ska sträva efter att alla elever utvecklar. Dessa mål sätter inte någon gräns för elevernas utveckling. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges bl.a. de mål som undervisningen ska sträva mot. I Finnerödja skola och Centralskolan anger lärarna att uppnåendemålen kommer i första hand. Rektorn uttalar att uppnåendemålen gäller för de äldre eleverna och läroplanens mål att sträva mot gäller mer för de yngre. Skolinspektionen bedömer att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot inte i tillräcklig utsträckning anger inriktningen för skolans utbildning. Detta behöver åtgärdas.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Elevernas möjligheter till inflytande i Finnerödja skola och Centralskolan varierar mellan och inom arbetslagen och mellan olika ämnen. Enligt lärare och ele-

10 (21)

ver handlar inflytandet i första hand om när och ibland om hur man ska arbeta med olika uppgifter. Eleverna kan påverka redovisningsformer och när prov ska läggas ut. Kursplaner och betygskriterier presenteras för eleverna, men tydliggörs inte i det dagliga arbetet. Vilket innehåll undervisningen ska bäras av är en fråga som helt ligger på lärarens bord.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte gör eleverna medvetna om målen för utbildningen i tillräcklig utsträckning. Eleverna har inte heller tillräckligt inflytande över sitt lärande varför åtgärder behövs.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Förskoleklass	X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

Enligt 4 kap. 1 § skollagen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Enligt 5 kap. 4 § grundskoleförordningen ska en elev ges stödundervisning, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst skall ha uppnåtts vid slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd.

Stödundervisning kan anordnas antingen i stället för utbildning enligt timplanen eller som ett komplement till sådan utbildning.

Rektor, lärare och elevvårdsteam uppger samstämmigt att det inte finns ekonomiska möjligheter i Laxå kommun att ge särskilt stöd till alla elever i behov av detta. Det finns goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd, men därefter görs en prioritering och de elever som uppfattas vara i störst behov får del av stödresursen.

Skolinspektionen bedömer att alla elever i behov av särskilt stöd inte får detta. Åtgärder behövs.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen och 5 kap. 1 § särskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. De åtgärdsprogram som delgivits Skolinspektionen håller en skiftande kvalitet och programmen beskriver huvudsakligen vad eleven ska göra för att nå målen. Elevens behov och hur dessa ska tillgodoses av skolan beskrivs inte. Skolinspektionen bedömer att skolan inte upprättar åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav. Se Skolverkets allmänna råd för åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling bör planen innehålla de slutsatser som kan dras av kartläggningarna om situationer i verksamheten. Vidare ska barnen eller eleverna vid en verksamhet för vilken planen gäller enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Finnerödja skola och Centralskolan har ett systematiskt arbete mot kränkande behandling. Antimobbningsgrupper (AMOR) med elever och personal och livskunskap i undervisningen är olika sätt att arbeta förebyggande. Lärarna har fått kompetensutveckling i värdegrundsfrågor. Likabehandlingsplanerna innehåller också planer mot kränkande behandling. Planerna är emellertid allmänt hållna och utgår inte från en kartläggning av skolornas specifika förhållanden. Eleverna är inte alltid insatta i att det finns en likabehandlingsplan och har inte heller deltagit i utformningen av planen. Skolinspektionen bedömer att skolornas planer mot kränkande behandling inte uppfyller lagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns en kursplan för varje ämne. I kursplanen anges bl.a. de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I Finnerödja skola har eleverna enligt timplanen ingen hem- och konsumentkunskap förrän i årskurs 6. Skolinspektionen konstaterar att eleverna inte ges möjligheter att nå målen för hem- och konsumentkunskap efter det femte skolåret. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt 2 kap. 17 och 18 §§ grundskoleförordningen ska som språkval erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett språk som har erbjudits om minst fem elever väljer språket. Som språkval för en elev ska istället erbjudas det språk eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska eller teckenspråk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett sådant språk om minst fem elever väljer språket. I Centralskolan erbjuds spanska och tyska inom språkvalet. Dessutom erbjuds "annat språk", vilket innefattar svenska och engelska men också stöd i andra ämnen exempelvis genom att eleverna får göra sina läxor eller göra klart uppgifter som inte hunnits med under lektionerna. Skolinspektionen bedömer att elevens språkval engelska/svenska inte ges enligt bestämmelserna. Detta måste åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt 2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk om det behövs anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas för en elev. Undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas i stället för undervisning i svenska. I Finnerödja skola och Centralskolan erbjuds inte svenska som andraspråk som eget ämne, utan som korta stödinsatser inom svenskämnet.

Skolinspektionen konstaterar att svenska som andraspråk inte erbjuds enligt kraven i förordningen. Detta behöver åtgärdas.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

18 (21)

3.1.8 Elever mottagna i särskolan och som får sin undervisning i grundskolan följer särskolans kursplaner.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället. Rektorn har enligt avsnitt 2.8 i Lpo 94 det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. I Finnerödja skola och Centralskolan finns exempel på att lärarna följer upp och utvärderar undervisningen. Resultaten analyseras emellertid inte systematiskt och skolan saknar en samlad bild av elevernas kunskapsresultat. I kvalitetsarbetet används BRUK (Bedömning, Reflektion, Utveckling, Kvalitet) Skolverkets verktyg för självskattning, men resultatredovisningen saknas. Skolinspektionen bedömer att skolornas kvalitetsarbete inte är tillräckligt systematisk och det finns ingen samlad bild av resultaten på skolnivå.

Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bland annat varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen. Kvalitetsredovisningarna ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Finnerödja skola och Centralskolan har upprättat kvalitetsredovisningar. Dessa innehåller självskattningar enligt BRUK. Resultat, analys av resultaten samt de åtgärder som skolorna avser att vidta för ökad måluppfyllelse finns inte redovisade i kvalitetsredovisningarna. Skolinspektionen bedömer att skolornas kvalitetsredovisningar inte uppfyller kraven i förordningen. Detta behöver åtgärdas. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning. Enligt en ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

2009-12-08 Göteborg

Barbro Nässén

Marita Schiller Helander